

Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul

Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul este praznuită pe 29 august. Este ultima mare sărbătoare din anul bisericesc, pentru că pe 1 septembrie începe un nou an. Ziua Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul este o zi de post.

Ni se cere să postim în această zi, pe de o parte ca să nu ne asemanăm cu Irod, care din cauza ospatului fără măsură, a cerut ca Salomeea să-i danseze și drept rasplata i-a oferit capul Sfântului Ioan Botezătorul, iar pe de altă parte, ca să ne asemanăm cu viața infranată a lui Ioan.

Sfântul Ioan Botezătorul

Sfântul Ioan Botezătorul s-a născut în cetatea Orini, în familia preotului Zaharia. Elisabeta, mama sa, era descendentă a semintei lui Aaron. Năsterea prorocului Ioan s-a petrecut cu șase luni înainte de năsterea lui Iisus. Năsterea sa a fost vestită de către îngerul Gavriil lui Zaharia, în timp ce acesta slujea la templu. Pentru că nu va da crezare celor vestite de îngerul Gavriil, Zaharia va rămâne mut până la punerea numelui fiului său.

Există o lungă perioadă din viața Sfântului Ioan Botezătorul despre care nu avem informații. Cunoaștem că s-a retras în pustiu, unde a dus o viață de aspre nevoite, până în momentul în care a primit porunca să înceapă să predice. Rolul lui Ioan nu a fost numai acela de a pregăti

poporul pentru venirea lui Hristos, ci și acela de a-L descoperi lumii ca Mesia și Fiul lui Dumnezeu.

Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul Din Evanghelie cunoaștem că Irod, la un ospat prilejuit de sărbătorirea zilei de naștere, a tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul, la cererea Irodiadei. În acea vreme, Sfântul Ioan era întemnițat în castelul lui Irod de la Maherus. Ioan îl muștrase pe Irod pentru traiul lui nelegiuit cu Irodiada, care era soția fratelui său. În ura ei de moarte, Irodiada a sfătuit-o pe Salomeea, fiica ei, care dansase și plăcuse oaspetilor și indeosebi lui Irod, să ceară de la acesta capul Botezătorului ca rasplata.

Înțelesul duhovnicesc al îmbrăcăminte și hranei Sfântului Ioan Botezătorul

Din Evanghelia după Marcu, aflăm că Sfântul Ioan Botezătorul era îmbrăcat în haina din par de camilă, încins cu o curea de piele și că se hrănea cu lacuste și miere sălbatică.

Camila poate simboliza atât curăția, cât și necurăția. Dacă în Vechiul Testament ea putea fi privită ca un animal curat pentru că era rumegător, ea putea fi văzută și ca necurată,

dacă ținem seama că avea copita despicată. Dacă rămânem la prima semnificație, cea de animal curat, camila simbolizează poporul ales, în timp ce necurăția prefigura neamurile pagane.

Faptul că Ioan purta o haină din par de camilă, simbolizează chemarea evreilor și a păgânilor la Hristos.

Cureaua, provenită de la un animal mort, semnifică prin încingerea cu ea, omorarea patimilor.

Cât privește hrana sa, trebuie să știm că albinele și lacustele erau considerate a fi curate în Vechiul Testament, semn că Ioan se hrănea doar cu cele placute Domnului.

VOCAȚIA SACERDOTALĂ ȘI MISIUNEA PREOȚEASCĂ

Prin vocație, înțelegem o chemare deosebită, o aptitudine către ceva, sau, mai bine zis, o predispoziție manifestată printr-un interes deosebit față de un anumit obiect sau profesie. Vocația presupune o serie de orientări, un complex de preferințe și înzestrări naturale pentru o anumită formă de muncă. A avea vocație pentru o profesie înseamnă a avea aptitudini psiho-fizice pentru exercitarea ei în cele mai bune condiții. Aceste predilecții și înzestrări naturale determină orientarea noastră către o anumită formă de activitate ce ne pasionează sau către o îndeletnicire care se potrivește posibilităților noastre fizice și psihice.

Fiziologic vorbind, este vorba de un fond nativ. Acest fond, pentru a se putea manifesta și contura în viața noastră, este absolută nevoie ca el să fie format și canalizat prin muncă perseverentă și prin acțiunea factorilor educațivi, sociali și religioși: familie, școală, biserică, colectivitate, îndrumarea părintească a duhovnicului, presa, mijloacele mass-media etc.

De aceea, vocația nu se poate depista în totalitate în faza copilăriei, pentru că atunci predispozițiile sunt în stare latentă și germinativă. Abia pe la vârsta de 18-20 de ani începe să descopere și să se cultive propriu-zis vocația, pentru că adolescența implică maturizarea gândirii și lărgirea orizontului de cunoaștere a lumii, a mediului și a vieții în genere, sub toate aspectele ei. Acesta este momentul oportun, când se cristalizează aptitudinile vocaționale și abia de aici încolo se poate orienta și direcționa tânărul în raport cu înclinațiile sale. De felul cum înțelegem alegerea profesiei, depinde calitatea roadelor muncii noastre de mai târziu. Cu alte cuvinte, vocația determină randamentul muncii în orice domeniu de activitate, fiindcă omul de vocație se identifică cu profesia pe care și-a ales-o. El nu muncește din obligație, ci din pasiune. În mod firesc, munca pentru el nu mai este considerată o povară, ci un izvor de binecuvântare, de plăcere, un mijloc de progres și o necesitate vitală.

Marile genii și celebrități (savanti, inventatori și creatori de artă) au fost oameni de vocație, pentru că și-au valorificat talentul la maximum și ceea ce au realizat au făcut din spirit altruist, din plăcere și din dragoste, și nu din interese personale. Vocația pentru preoție este o înclinație firească sau înnăscută spre această misiune nobilă și sfântă. Ea se manifestă în perioada copilăriei și a pubertății și se recunoaște printr-o serie de calități sufletești care îl disting în mod deosebit pe tânăr, cum ar fi: sinceritatea, seriozitatea în purtări, comportamentul ireproșabil, firea blândă, sentimentală și delicată, înclinată spre meditație și rugăciune, modestie, decență în cuvânt și fapte, generozitatea, stăpânirea de sine, iubirea față de semenii și, în mod

deosebit, predispoziția spre evlavie și religiozitate concretizată în participarea regulată la slujbele bisericești, îndeplinirea poruncilor Bisericii, respectarea posturilor, cinstirea fețelor bisericești și a lucrurilor sfinte, lecturarea cărților ascetico-filocalice și a Sfintei Scripturi, evitarea distracțiilor și a plăcerilor lumești, mărturisirea și împărtășirea periodică în cursul celor patru posturi de peste an, buna cuviință creștinească, afectivitatea față de cei din jur și râvna neistovită de a cunoaște și aprofunda cunoștințele religioase și cuvintele dumnezeiești ale Scripturii (2 Timotei 3,15).

Toate aceste preocupări și trăsături religioase morale sunt semne evidente ale vocației preoțești. Dacă cel care le posedă și practică este însufletit de gândul și dorința sinceră și curată de a deveni preot, spunem despre un asemenea tânăr că are chemare de sus sau vocație. Vocația este confirmată de virtuțile și îndeletnicirile sale duhovnicești și de imboldul său launtric de a deveni slujitor al altarului. Acest impuls firesc apare în mod vădit în ființa sa ca o necesitate organică care îl împinge în mod spontan spre slujirea lui Hristos și a oamenilor din convingere nestrămutată și din dragoste creștinească sinceră, arzătoare și nobilă de a lucra cu cuvântul și cu fapta la mântuirea sufletelor. Această dragoste exclude orice formă de egoism, stinge dușmăniile și ura și înăbușă toate barierele subiective ale intereselor materiale, mărunte și meschine, pentru că esența preoției creștine stă în iubirea de Dumnezeu și zeul apostolic de dăruire și jertfă pentru semenii, spre a-i uni cu Hristos, "păstorul cel bun care își pune sufletul pentru oile Sale" (Ioan 10,11). Această iubire evanghelică definește misterul și sublimul preoției și colorează întreaga activitate pastoral-misionară a preotului de vocație, pentru că devotamentul și zelul pastoral este "superlativul dragostei preotului pentru păstoriții săi; este acea dragoste care nu se liniștește, nu simte odihnă și împăcare până ce nu a făcut totul, până ce nu a încercat toate mijloacele, până ce nu a plătit toate jertfele pentru câștigarea sufletelor" (1).

Acesta este termometrul și busola adevăratei slujiri preoțești, iar cel ce vrea să îmbrățișeze această misiune înaltă și plină de răspundere "trebuie să ardă de dragoste pentru credincioșii săi înainte chiar de a intra în cler. Nu-i nevoie să-i cunoască mai întâi personal și individual, pentru că inima lui să vibreze de o astfel de dragoste" (2).

1) Pr. Prof. Petre Vintilescu, Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor, București, 1935, p. 93.

2) Ibidem, p. 96.

Purtarea evlavioasă, educația creștinească și râvna de a împlini virtutea sunt însușiri care zugrăvesc și profilul religios-moral al adevăratului creștin, însă viitorul preot, pe lângă aceste calități, trebuie să facă dovada unui eroism moral mai înalt care implică renunțare, nevoită asiduă, înțelepciune, tact, răbdare, luptă acerbă împotriva răului, prudență și perseverență plătite adeseori cu prețul jertfelor. În aceasta constă cheia introspecției și a analizei pe care trebuie să și-o facă cel ce aspiră să primească harul preoției. El trebuie să se cerceteze bine pe sine, să vadă dacă descoperă în inima sa acest foc sacru, atât de viu ca să-l arunce cu toată ființa în acțiune, să-l susțină într-o lucrare prodi-

gioasă, rodnică și sensibilă întemeiată pe sacrificiu, pe jertfă de sine pentru binele obștesc.

Preoția nu este o slujbă ca oricare alta. Cel ce consideră preoția o carieră, o sursă de venit sau un mijloc de trai cât mai comod și mai luxos, se înșală amarnic și dacă intră în preoție cu astfel de gânduri și preocupări, va deveni un om ratat care își va pierde sufletul său și-i va duce la pieire și pe alții, devenind pentru cei mai mulți pricină de osândă și de sminteală" (Matei 18,6-7). Unul ca acesta nu va deveni niciodată un păstor bun, ci un simplu funcționar sau, mai bine zis, un năimit care nu intră în staulul oilor prin ușă, ci sare pe aiurea, căci nu vine cu gând sincer și devotat de a păstori turma, ci de a o exploata în beneficiul său personal" (Ioan 10,1).

Atunci, de unde împrumută tânărul elanul, însufletirea și entuziasmul pentru a sluji cu abnegație și dăruire misiunea sacră de sfințitor și păstor de suflete? Din exemplul Mântuitorului, al Sfinților Apostoli și al Sfinților Părinți care ne-au lăsat în persoană și activitatea lor, inegalabile modele de slujire preoțească și trăire creștină. Însă și astăzi mai întâlnim exemple de preoți distinși care se străduiesc să întruchieze în faptă idealul evanghelic al apostolatului creștin, încercând să-i îndrepte pe credincioși pe calea mântuirii cu cuvântul și cu exemplul vieții lor pilduitoare, căci "turma care urmează cuvântul și purtarea păstorului, înaintează în viața duhovnicească mai mult văzând pilda acestuia decât auzind îndrumările" (3). Trebuie așadar, "ca frumusețea sufletului preotului să strălucească în toate împrejurările din viața lui ca să poată în același timp și bucura, dar și lumina sufletele celor ce-l privesc" (4).

3) Sf. Grigorie cel Mare (Dialogul), Cartea regulei pastorale, trad. în rom. de pr. prof. dr. Alexandru Moisiu, Sibiu, 1987, p. 51.

4) Sf. Ioan Gură de Aur, Despre preoție, trad. în rom. de pr. D. Fecioru, București, 1987, p. 72.

Astăzi, mai mult ca oricând, avem nevoie de asemenea modele de preoți care "să atragă pe credincioși pe calea virtuții prin covârșirea virtuților lor" (5), adică să reprezinte în fața enoriașilor lor simbolul moralității impecabile, al neprihănirii, al iubirii dezinteresate, al sobrietății, al smereniei și al virtuții, căci "multe rele s-ar putea desființa și multe bunuri morale s-ar putea înrădăcina în popor dacă păstoriții îi vor conduce pe calea mântuirii cu exemplul lor bun" (6). Închei aceste scurte aserțiuni cu îndemnul stăruitor al Sf. Ap. Petru, adresat tuturor slujitorilor bisericești din toate timpurile și locurile: "Pe preoții cei dintre voi îi rog ca unul ce sunt împreună –preot și martor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei celei ce va să se descopere: păstoriții turma lui Dumnezeu, nu pentru câștig urât, ci din dragoste, nu ca și cum ați fi stăpâni peste biserică, ci pilde făcându-vă turmei" (Petru 5,3).

5) Sf. Grigorie de Nazianz, Cuvânt de apărare pentru fuga în Pont, sau Despre preoție, trad. în rom. de pr. D. Fecioru, București, 1987, p. 166.

6) Pr. prof. dr. Ioan Coman, Sublimul preoției creștine, București, 1940, p. 21.